

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partice. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Tempora mutantur!

Dl. Const. Kirișescu, secretar gen. al Ministerului instr., autorul operei: „Războiul pentru întregirea neamului“ a scoborît treptele palatului, unde se pune la cale instrucția în școli și cu pas sigur a intrat în sala Ateneului ca să vorbească mulțimei despre „criza“ în învățământ.

Dl. secretar general desigur a citit multe rapoarte dela subalternii săi, ne închipuim, toate concludente în a merge totul bine, dânsul a descoperit laturi șubrede, puncte negre și a dat alarma, mai mult a aruncat o mare parte de vină asupra societății în sași, care e foarte indiferentă la ce grad de cultura a ajuns odrasla din școală, ea, societatea vrea un certificat, care e biletul de intrare în bugetul statului și de aici încolo, dă Doamne bine.

Se schimbă vremurile! Secretarul general s'a rupt delângă mormanul actelor de rezolvit și a expus publicului „criza“, care dacă e criză a învățământului secundar nu e o ruină, de ce ne va feri Dumnezeu.

Ce ne interesează pe noi cei dela învăț. primar, e că nii s'a adus mai cu învinuirea că elevii ies din școala primară rău pregătiți și astfel școala secundară tânjește.

Iată conferința dlui secretar general spulberă categorizirile de atunci, ne dă dreptate indirect nouă, tardiv ce-i drept vine desvinovățirea, dar nici acum nu avem satisfacția, cum n'am luat în serios atunci învinuirea, ori cât de bine ar fi la parter, ne neliniștele clătinarea din etaj.

Toma Cocișiu.

INDIVIDUALISMUL PEDAGOGIC.

De câțeva vreme, cei care se interesează de problemele învățământului vorbesc despre un nou curent pedagogic; dar mulți dintre ei nu au noțiunea clară și cunoștințe depline despre acest curent. Mulți cred că ne aflăm în ajunul unei revoluții pedagogice, care se distrugă totul și să clădească învățământul pe alte baze și pe alte concepții.

Aceștia sunt departe de a cunoaște adevărul, pentru că progresul nu se poate înfăptui printr'o revoluție care să distrugă și ce brumă există bun în școlile noastre, ci prin o evoluție lentă, înlocuind treptat procedeele greșite cu altele care corespund mai bine cu sufletul și natura copilului. Curentul acesta a provocat o mișcare pedagogică, cunoscută sub numele de „școală activă“.

Termenul de „șc. activă“ a fost aproape necunoscut la noi până în 1918; dar din 1920 e la modă.

Curentul acesta a reliefat o mulțime de probleme pedagogice, cu care, mai ales noi învățătorii trebuie să fim la curent, de oarece noi suntem cei chemați să legăm teoria cu practică și să stabilim adevărata valoare a principiilor considerate de teoreticieni ca cele mai bune.

Multe și nenumerate sunt principiile care stau la baza noului curent pedagogic, care a dat naștere „școlii active“.

Una din problemele cu care se ocupă partizanii șc. active este: cunoașterea individualității copiilor. Să vedem ce să înțelege prin cuvântul individualism?

În ceiace privește cunoașterea naturii, oamenii de știință au emis două păreri. La început s'a crăzut de acești oameni că D-zeu a făcut toate lucrurile așa cum le vedem azi; și că nimic nus'aschimbata vreodată. Mai târziu alți oameni de știință cumei fost Dawraine, a fost de părerea că speciile pe care le avem azi, un au fost așa dela început ci s'au desvoltat încetul cu încetul. Dacă ne luăm după prima teorie a lui Lamarck că totul a fost așa dela

început și nimic nu s'a schimbat, nimic nu am mai putea spune despre educație. În cazul acesta ea nu și-ar mai avea rostul.

Însă după teoria a doua a lui Darwaine după care speciile au luat naștere unele din altele printr'o transformare continuă, înțelegem că totul a mers într'o continuă schimbare. Dacă trecem în domeniul pedagogiei vom vedea că educația are un rol covârșitor de mare, după această teorie.

Aceste concepții au stăpânit lumea, după cum ea a dat crezare primei sau celei de a doua. Până la Lamark și după el, datorită în bună parte și religiei, toți au crezut că individul a fost făcut de D-zeu așa cum îl vedem azi.

În acest caz educației nu i-se poate atribui puterea și însemnătatea de azi. La popoarele vechi: Egipteni, Romani, Greci, Evrei educația nu avea de scop să modifice sufletul omenească ci avea mai mult un scop practic. La Egipteni copilul era inițiat în meșteșugul tatălui său; la Spartani se urmăria buni soldați; la Evrei buni preoți.

După evul mediu, omenirea sătulă de ocupațiile de viață de până acum, a căutat să se depărteze de vechile concepții și să-și formeze altele noi.

La baza idealului către care tindeau au pus libertatea pe care și sufletul și corpul copilului o cer pentru a se desvolta. Prin renaștere înțelegem, scoaterea omului de sub vechile concepții de viață sub care avântul și desvoltarea forțelor erau înăbușite și găsirea altora mai bune care să deschidă drumul spre progres. Renașterea modifică mult pedagogia, arătând că individul are drept să se desvoldă conform legilor sale naturale. Această concepție nu dură mult fiindcă în sec. XVII. apare o nouă concepție despre structura omului, că facultatea cea mai însemnată din sufletul omului e rațiunea. Reprezentatul acestei teorii e Descartes. După această concepție, rațiunea e egală la toți oamenii și că prin urmare oamenii sunt inzeștrați la fel de natură; și că toți oamenii se desvoldă după aceleași legi. Concepția aceasta a fost înlăturată pe motiv că omul nu e numai rațiune ci un complex de mai multe facultăți care i se desvoldă numai în anumite condițiuni. Mai târziu filozofii ne arată că omul e un complex de facultăți care se desvoldă sub influența mediului inconjurător.

(Va urma)

Ioan Morărescu inv. dir.

Rugăminte.

Rog pe domniile colegi mai bătrâni să binevoiască a-mi răspunde prin revista noastră „Amicul Școalei” „Cari ar fi, sau sunt mijloacele cele mai igienice, mai economice și estetice privitor la serviciul școlar de băut apă al elevilor, pe care eventual D-lor le aplică”.

Un învățător tânăr.

Pagini alese din marii educatori.

Cugetării diverse

de

Diesterweg (1)

Copilul trebuie învățat prin experiență; să nu-l învățăm nimic din ceace n'ar putea cunoaște prin acest mijloc.

Învățătura mecanică e moartea sufletului.

Nu trebuie să se învețe niciodată ceva fără a se înțelege, sau înainte de-a se înțelege.

Făcându-se apel numai la memorie, se dresează omul, nu se învață. Memoria e cea mai puțin nobilă dintre toate facultățile intelectuale.

Cultura nu consistă numai în a ști multe, ci în a ști bine.

Un dascăl bun își mărginește materia pentru a instrui temeinic. Învățătura ce se dă copilului nu e bună decât cu condiția de-a fi elementară.

Nimic mai vătămător decât un învățământ prematur, prea greu pentru inteligența copilului.

Marea artă a învățătorului nu e să vorbească ci să facă pe alții să vorbească.

Învățământul prost nu ruinează numai inteligența ci și caracterul.

Învățământul elementar are ca scop principal dezvoltarea spiritului. El e practic, sugestiv, preparator. Învățământul științific singur poate fi complet.

A crede că e destul să știi bine pentru a învăța bine e o greșeală gravă și grosolană; Cunoașterea metodei nu creiază învățătorul bun dar îi este indispensabilă.

A expune, stăpani, a sau a dicta mai mult e ușor; a deșteptă și dezvoltă spiritul e frumos; dar a deprinde, a exercita elevul e o operă lentă și penibilă, cu atât mai mult cu cât învățătorul are inteligența mai vie. Dar cu cât e mai penibilă, cu atât el trebuie să o predice altora și sie-insuși.

(1) *Adolf Diesterweg*, pedagog german (1790–1866) întemeietorul școlilor de aplicație. A fost ucenic entuziast al lui Pestalozzi pe care l-a împlădit mult. Nimeni n'a insistat atât de mult asupra ridicării nivelului intelectual și moral al învățătorimii ca el.

Nimic mai ușor decât un învățământ prost.

Atenția este una dintre facultățile cele mai prețioase ale sufletului; școlarul poate uita ceea ce învață; însușirea de-a fi atent odată câștigată nu se pierde niciodată.

Nu e cu putință să înveți pe altul decât învățând tu însuți; cine încetează de-a învăța și a se instrui pe sine însuși devine incapabil de-a învăța pe alții.

Elevul învață indoit când e bine dispus, când e vesel; numai ceea ce se învață cu plăcere este trainic.

Cel ce e silit a-și pierde timpul cu facerea disciplinei nu este un adevărat dascăl; e un mocârșan.

Idealul lui Pestalozzi era educația, nu învățământul; dar pentru el orice învățământ avea o putere educativă.

A învăța însemnează mai mult a fecundă decât a semăna.

Dați copiilor învățători cari își trag învățămintele din ei înșiși și nu din cărți, cari să-și pună toată inima în lecții lor și veți vedea minuni.

Cea mai bună educație nu e aceea care scoate elevii cei mai isteți; ci aceea care însuflă gustul unei instrucții solide și pentru un progres continuu.

Omul ce n'are nici un ideal, care nu trăiește pentru o idee, nu va putea niciodată să se ridice deasupra vulgarității și cu atât mai puțin va putea crește pe alții.

Vrei să știi ce nizuințe trebuie să aibă un dascăl întotdeauna?

1. Cunoaște-te pe tine însuși! Fii pentru toată lumea binevoitor și omenos; nu suferi în inima ta nici un strop de intoleranță.

2. Să știi distinge totdeauna cu îngrijire ideile morale! Dumnezeu, virtutea, nemurirea, umanitatea etc.. sunt idei universale. Ele convin tuturor popoarelor din orice grad de civilizație și vor fi proprii întotdeauna pantru a plămădi sufletele și a le ridica spre ideal.

3. Nu permite nimănui să te abată dela studii, mai ales dela cele profesionale. Dacă ai pierdut gustul artei și al științei te cobori din ce în ce, în loc să ridici tu pe alții.

4. Nu neglija nici odată studiul sufletului omenesc; el e mai greu dar și mai important decât al naturii. Psihologia și

antropologia (știința generală, care se ocupă cu studiul omului) sunt fazele pedagogiei. Cel ce nu cunoaște omul și legile dezvoltării sale, cum se va putea el ocupa cu folos de educația lui?

5. Păstrează totdeauna un viu interes pentru istoria patriei tale, pe urmă pentru cea a umanității. Cu un cuvânt nu trăi pentru tine însuși, ci cum zicea Schiller, pentru toate și în toate.
(„Petite anthologie pédagogique”) Trad. de Ger. Leu inv.

Micul Vocabular.

Micul vocabular este un carnet de buzunar, în care fiecare elev își înseamnă zilnic cuvintele neînțelese precum și expresiile frumoase.

Memoria copilului este îngustă, necredincioasă și concretă. Factorii ei sunt intuiția și atenția. Deci numai ceia-ce se intuiește și i-se dă atenția cuvenită, se păstrează mai ușor.

Cum prin școală urmărim în primul rând învățarea corectă a limbei și o bună pregătire pentru viața de mai târziu, micul vocabular este indispensabil.

Scriindu-și fiecare elev zilnic cuvintele neînțelese, înseamnă a le memora mai temeinic pe calea simțurilor. „Vorba sboară” a zis un învățat.

Deci acesta este cel mai bun mijloc prin care putem imprima solid cuvintele neînțelese și abstracte pentru copil și de care are atâta nevoie mai târziu.

Sunt destui țărani și astăzi cari numai din cauza cuvintelor neînțelese, nu citesc aproape nimic, considerând cartea ca ceva bun numai pentru „domni” căci ceia-ce nu înțelege, nu-i poate trage nici folosul.

Numai cu mijloacele cele mai potrivite, ne vom ajunge scopurile cele mai înalte.

Ioan Raica.
inv. dir.

Recete practice.

Guma de lipit.

Mulți colegi, dau mulți lei pentru ași cumpăra guma arabică necesară, la lipirea hârtiilor. Alții îi duc lipsa!

Iată un mijloc foarte practic de-ați face singur guma de lipit:

Ia-i o sticlă de ce mărime dorești. Puni pe strengarii de copii să-ți adune cât de multă așa numita „miere de cireș”

„rășină de cireș“ pe care o fărâmițești puțin așa ca să intre în sticlă.

După-ce-ai umplut sticla, puni apă peste ea atât cât să fie acoperită bine, lăsând-o destupată 10—12 zile.

În acest timp, mierea sau guma de cireș, se imbibează cu atâta apă cât îi e necesară, (incât devine lichidă) iar restul se evaporează și în acest fel obținem o gumă de lipit de prima calitate,

Încercați și vă veți convinge!

Practicant.

Tablou

de noul spor de 20% acordat membrilor corpului didactic primar cu începere dela 1 Ianuarie 1928.

Învățător gradul I. cu gradație	Urban II.	Rural
V.	360	287
IV.	339	268
III.	330	258
II.	308	240
I.	269	224
fără gradație	221	191
Inv. gradul II. cu gradația V.	400	322
IV.	360	287
III.	312	251
II.	260	216
I.	205	181
fără gradație	132	127
Inv. definitiv cu gradația V.	320	257
IV.	284	232
III.	245	196
II.	205	171
I.	171	144
fără gradație	138	130
Inv. provizor cu gradația V.	204	165
IV.	159	129
III.	114	105
II.	68	65
I.	36	40
fără gradație	27	30
Inv. ajutor cu gradația IV.	217	204
III.	169	166
II.	125	127
I.	92	88
fără gradație	62	72

Partea oficială.

Toate ordinele și circularile, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientos de către cei vizați.

No. 555—1928.

Vă facem cunoscut, că onor. Minister cu ordinul No. 811 796—1927, în urma avizului din 11 Ianuarie 1928 a Consiliului de inspectori primari generali, a aprobat, ca în vara anului curent, să se țină un curs de pregătire, prevăzut de art. 122 din legea învățământului primar, pentru conducătoarele suplinitoare dela școlile de copii mici, spre a li se complectă cultura generală și pedagogia în vederea admiterii lor la examenul de capacitate.

No. 588—1928

În conformitate cu adresa No. 2295—1928 a Administrației Financiare din Aiud punem în vedere dlor învățători ca să-și achite toate impozitele față de Stat, județ și comună pe trimestru I.—1928, căci contrar leafa ordonanțată pe luna Martie 1928 nu li-se va achita nici de o cassă de stat, Casserie, percepție, până nu va dovedi acest fapt cu chitanță în regulă estradată ori de primăria comunală ori de percepția respectivă unde domiciliază cel în drept.

No. 587—1928

Vă facem cunoscut, că comisiunea Medicală întrunită la 11 Februarie 1928 a hotărât următoarele :

1). A propus pentru învățătorul ANGHEL IULIAN concediu până la finea anului școlar, în care timp își va aranja dreptul la pensie.

2). inv. G. Felea să se țină în concediu, dându-i-se din salar cota parte după plata de cota știută suplinitoilor până la aranjarea dreptului la pensie, ne mai fiind opt de serviciu.

3). Murgău Vasile și Roșca Iuliu să-și aranjeze dreptul la pensie.

4). Domșa Iuliu va funcționa până la finea anului școlar, în care timp își va aranja dreptul la pensie.

5). inv. Magyari Francisc i s'a aprobat concediu de 2 luni, ca să-și aranjeze dreptul la pensie.

6). pentru Mitrache Maria s'a propus un concediu de 7 luni cu incepere dela 1 Noembrie 1927, iar inv. Stoicuța Hortenzia 3 luni cu incepere dela 1. Ianuarie 1928.

Revizor, M. Sasu'